

Delårsrapport per den 31 oktober 2020

Överförmyndarnämnden

Innehållsförteckning

Nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys.....	3
Uppföljning av effekterna för nämndens verksamhet av coronapandemin.....	3
Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal.....	3
Ekonomi.....	4
Driftsammandrag.....	4
Hur påverkas internbudget och verksamhet 2021 av prognostiserade avvikelser?.....	6

Nämndens uppdrag

Överförmyndarnämndens uppdrag regleras i Linköpings kommuns reglemente och tillhör sektor välfärd och socialpolitik. Verksamheten omfattar arbetsuppgifter som åligger överförmyndarnämnden enligt:

- föräldrabalk
- förmyndarskapsförordning
- ärvdabalk
- äktenskapsbalk
- lag om god man för ensamkommande barn
- samt övriga till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter

Nämndens viktigaste uppgift är att utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Tillsynen innebär granskning och uppföljning av hur ställföreträdare sköter sina uppdrag att företräda huvudmän som inte själva kan tillvarata sina rättigheter.

Utöver tillsynen bistår nämnden tingsrätten i utredningar, rekryterar och utbildar ställföreträdare samt fattar beslut om samtycke till olika rättshandlingar så som uttag från spärrade konton, arvskiten, fastighetsförsäljningar med mera. Den som tar på sig ett uppdrag som god man eller förvaltare är inte anställd utan utför det i form av ett frivilligt uppdrag mot ett mindre arvode. Överförmyndaren fattar beslut om arvodet beroende på uppdragets karaktär och tar ställning till i vilken mån huvudmannen utifrån lagstiftningen själv ska stå för kostnaden eller om kommunen ska träda in.

Nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Delårsrapporten är en uppföljning av Överförmyndarnämndens samlade verksamhet utifrån bl.a. reglemente, internbudget och Överförmyndarenhetens verksamhetsplan. Genom uppföljningen kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Uppföljning av effekterna för nämndens verksamhet av coronapandemin

Precis som i resten av samhället påverkas ställföreträdare och huvudmän av restriktionerna i samband med coronaviruset på olika sätt. Gode män och förvaltare kan inte utföra sina uppdrag på samma sätt som tidigare utan har fått söka nya vägar för kontakter och kommunikation, både med sina huvudmän och med andra aktörer i samhället.

Överförmyndarnämndens politiska verksamhet har påverkas såtillvida att sammanträden förkortats, utgått eller genomförts delvis digitalt. Viss prioritering av nämndens ärenden har varit, och är återigen, nödvändig till följd av striktare inskränkningar av fysiska möten i vår region.

Tillsynsverksamhetens arbetssituation har under året anpassats till arbetsgivarens riktlinjer, vilket inneburit en högre grad av digitalisering för att möjliggöra utglesning i kontorslokalerna. Följden har blivit att högre krav ställs både på chef och medarbetare vad gäller planering och flexibilitet, samtidigt som lagstadgade krav på myndighetens verksamhet inklusive rättssäkerheten för huvudmännen måste uppfyllas. Nämnden ser att det finns behov av ännu mer digitalisering, framförallt när det gäller extern interaktion med ställföreträdarna men också med andra parter, såsom banker och statliga myndigheter.

Svängningarna i samhällsekonomin tidigare i år och den under hösten tilltagande smittspridningen befaras påverka huvudmännens möjlighet att själva betala arvoden för sina ställföreträdare i lika stor utsträckning som tidigare. Om huvudmännens förmögenhet och/eller inkomster sjunker kommer kommunen tvingas stå för en större andel av ställföreträdarnas arvoden.

Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal

Överförmyndarnämndens resultat per 31 oktober är positivt och uppgår till 518 tkr. I årsprognosen bedöms budgetöverskottet öka till totalt 620 tkr. Två av nämndens verksamhetsområden bedöms fortsatt avvika negativt från budget; **Gode män, ensamkommande barn** (- 50 tkr) och **Tillsynsverksamhet** (- 341 tkr). Underskotten beräknas täckas genom överskott inom övriga två verksamhetsområden, **Gode män och förvaltare, vuxna** (+ 765 tkr), samt **Nämnden** (+ 246 tkr).

Ekonomi

Ekonomi, belopp tkr	Prognos helår	Budget 2020	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnader	15 356	15 976	620
<i>varav nettokostnader för coronapandemin</i>	<i>190</i>	<i>--</i>	<i>-190</i>
Investeringar, netto	--	--	--

Väsentliga avvikelser

Avvikelsen i prognosen uppgår till ett överskott om 620 tkr jämfört med budget. I budgeten gjordes antaganden om huvudmännens andel av kostnadstäckning av ställföreträdarnas arvoden och ersättningar. Med anledning av pandemins effekter på samhällsekonomin görs nu bedömningen att intäkterna blir lägre och nämnden har därför sänkt procentsatsen vid beräkningen av årets intäkter. Trots detta beräknas överskott uppstå; både inom **Gode män och förvaltare, vuxna** och **Nämnden**. I internbudgeten flaggades för ett underskott i verksamhetsområdet **Gode män, ensamkommande barn** (benämnt ”ofinansierade intäkter”) som bedömdes uppgå till 760 tkr. I prognosen per 31 oktober 2020 är underskottet beräknat till 50 tkr och täcks av överskott i andra delar av nämndens verksamheter. Även det förväntade underskottet för **Tillsynsverksamheten** täcks av överskotten.

Basuppdrag (volymmått)	Prognos 2020	Oktober 2020	Oktober 2019
Godmanskap 11:1 – 11:4, Föräldralken	940	941	905
Förvaltarskap 11:7, Föräldralken	110	109	116
Förmynderskap, legala och förordnade förmyndare, ej ensamkommande barn	500	514	502
Ensamkommande barn, godmanskap och förordnad förmyndare	25	25	50
Ärenden under avslutande	30	38	35

Väsentliga avvikelser

Inga stora variationer i den totala ärendemängden kan noteras under året i förhållande till budget. En mindre justering har gjorts i prognosen av godmanskap (ökning) men kompenseras av att antal förvaltarskap minskats. Då få ensamkommande barn kommer till Sverige har prognosen skrivits ner till hälften av vad som ursprungligen budgeterades. Hittills under 2020 har ett femtiotal fler godmanskap och förvaltarskap anordnats jämfört med samma period föregående år, men om ökningen beror på pandemin eller har andra orsaker är svårt att säga.

Ekonomi

Driftsammandrag

Resultat 31 oktober 2020

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisat jan-okt 2020	Budget jan-okt 2020	Avvikelse	Redovisat samma period föregående år
<i>Gode män och förvaltare, vuxna</i>	4 619	5 065	446	4 327
Arvoden och ersättningar	4 323	4 375	52	4 094
Digitalisering och administration	185	473	288	87
Information, utbildning, rekrytering	111	217	106	146
<i>Gode män, ensamkommande barn</i>	20	0	- 20	229
<i>Tillsynsverksamhet</i>	7 865	7 748	- 117	7 338
Personal, utbildning, mm	6 775	6 677	- 98	6 176
Lokaler och övriga verksamhetskostnader	1 090	1 071	- 19	1 162
<i>Nämnden</i>	291	500	209	343
Arvoden och kostnadsersättningar	255	439	184	263
Utbildning och övrigt	36	61	25	80
Summa	12 795	13 313	518	12 237

Prognos resultat 2020

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår	Budget 2020	Avvikelse	Bokslut 2019
<i>Gode män och förvaltare, vuxna</i>	5 313	6 078	765	4 822
Arvoden och ersättningar	5 132	5 250	118	4 778
Resultatpåverkan	- 300	0	300	- 274
Digitalisering och administration	232	563	331	110
Information, utbildning, rekrytering	249	265	16	208
<i>Gode män, ensamkommande barn</i>	50	0	- 50	239
<i>Tillsynsverksamhet</i>	9 639	9 298	- 341	9 187
Personal, utbildning, mm	8 327	8 013	- 314	7 709
Lokaler och övriga verksamhetskostnader	1 312	1 285	- 27	1 478
<i>Nämnden</i>	354	600	246	399
Arvoden och kostnadsersättningar	313	527	214	315
Utbildning och övrigt	41	73	32	84
Summa nettokostnader, tkr	15 356	15 976	620	14 647
<i>varav kostnader</i>	22 132	23 845	1 713	21 945
<i>varav intäkter</i>	- 6 776	- 7 869	- 1 093	- 7 298

Nettoeffekt av coronapandemin som ingår i tabellen ovan, netto tkr	Prognos helår	Budget 2020	Avvikelse
Nettoeffekt av coronapandemin som ingår i driftsammandraget ovan.	190	0	- 190

Analys och kommentar

Verksamhetsområde *Gode män och förvaltare, vuxna* redovisar överskott, både för perioden januari – oktober (446 tkr) och i prognosen (765 tkr). Här återfinns merparten av nämndens intäkter, vilka under innevarande år alltid utgörs av en bedömning av huvudmännens genomsnittliga betalningsförmåga. Anledningen är att de faktiska fördelningarna mellan varje huvudman och kommun kan göras först 2021 i samband med att årsräkningarna för år 2020 granskas. Detta förfarande medför att det varje år uppstår en resultatpåverkande differens mellan föregående års bedömning och verkligt utfall. För 2020 innebär det att justeringsposten från 2019 bedöms påverka årets nettokostnader positivt och uppgår i prognosen till 300 tkr (benämns "Resultatpåverkan" i driftsammandraget ovan).

I likhet med i föregående uppföljning beräknas intäkterna per 31 oktober lägre än vad som budgeterats (53 % istället för 55 %) med hänvisning till den osäkerhet som råder orsakade av pandemin. Den lägre procentandelen innebär 190 tkr mindre intäkter på helårsnivå. Totalt sett prognostiseras trots allt ett överskott om 118 tkr för posten "Arvoden och ersättningar". Övriga kostnadsposter beräknas också avvika positivt från budget, framför allt beroende på att införskaftet av nytt verksamhetssystem dragit ut på tiden. Dessutom har flera rekryteringsinsatser blivit tvungna att ställas in, liksom en planerad föreläsning för befintliga ställföreträdare.

Verksamhetsområdet Gode män, ensamkommande barn redovisar ett mindre underskott i prognosen (- 50 tkr) som har sin förklaring i att barn som anvisats till andra kommuner ibland placeras i Linköping. Godmanskapet står i dessa fall under tillsyn av Linköpings Överförmyndarnämnd, vilket betyder att kostnaderna för arvoden och andra ersättningar måste utbetalas av nämnden, trots att statsbidragen från Migrationsverket går till den placerande kommunen. Om inte en överenskommelse skrivs under av båda parter, finns ingen lagstadgad möjlighet att kräva ersättning. Eftersom inte alla kommuner samtycker till att teckna överenskommelse uppstår underskott.

Området *Tillsynsverksamhet* redovisar ett underskott såväl för redovisningsperioden (- 117 tkr) som i prognosen (- 341 tkr). Underskottet beror främst på högre lönekostnader på grund av förändringar i personalgruppen, tjänsteköp och högre personalsociala kostnader.

Verksamhetsområdet **Nämnden** redovisar överskott både för perioden (209 tkr) och för helår (246 tkr), främst med anledning av lägre uttag av förrättningsarvoden och ersättning för förlorad arbetsinkomst. Nämnden har under del av 2020

inte varit fulltalig, då en ledamot under året avsåg sitt uppdrag och ännu inte ersatts. Dessutom har ett sammanträde ställts in och nämnden har vid ett par tillfällen sammanträtt endast med ordinarie ledamöter.

Prognos externa intäkter: 6 282 tkr

Prognos avskrivningar: 22 tkr

Hur påverkas internbudget och verksamhet 2021 av prognostiserade avvikelser?

Överförmyndarnämnden har i internbudget 2021 gjort vissa omfördelningar mellan sina verksamhetsområden och som helhet bedöms det tilldelade kommunbidraget räcka, trots att det minskar jämfört med 2020.

Nämnden vill dock påpeka att i nästa års budget görs bedömningen att huvudmännen i genomsnitt kan ersätta 55 % av kostnaderna för ställföreträdarnas arvoden. Om det skulle visa sig att pandemin blir långvarig och har stor påverkan på huvudmännens ekonomi, kan det dock komma att öka verksamhetsområdets nettokostnader. Med nuvarande antaganden finns ett visst utrymme att höja arvodena under 2021 och det är troligt att nämnden fattar beslut om detta under nästa år eftersom det är nämndens enda möjlighet att locka fler ställföreträdare att ta fler uppdrag. Det råder redan idag brist på personer som vill engagera sig som gode män och förvaltare och det finns inga tecken på någon förändring till det bättre framöver.

Nämnden vill även flagga för att om den nya lagstiftningen om tillfälliga uppehållstillstånd som nästa sommar ska ersätta den befintliga, medför att antalet ensamkommande barn ökar, kan större underskott uppstå än vad som redovisas i internbudget 2021 som ”ofördelat effektiviseringskrav” (100 tkr).

Digitaliseringen som planerades införas under 2020 men som kommer att ske nästa år istället, bedöms ha kostnadstäckning i internbudget 2021.